

НАПРАМАК — ПОШУК

20 верасня адбыўся справаздачна-выбарчы сход партыйнай групы кафедры педагогікі і псіхалогіі. У справаздачы партгрупора, старшага выкладчыка В. І. Філічавай, выступіўшых у спрэчках загадчыка кафедры, дацэнта І. Ф. Харламова, выкладчыка А. В. Саннікавай, дацэнта С. Г. Крантоўскага гаварылася аб дасягнутых поспехах, намечаліся задачы на будучае.

У мінулым годзе кафедра педагогікі і псіхалогіі арганізавала і правяла навукова-метадычны семінар дырэктараў сярэдніх школ. Актыўны ўдзел у правядзенні яго прынялі дацэнт І. Ф. Харламаў, К. А. Камісарчык, Я. І. Балашоў, М. Ф. Лозьбень. Работа семінара наліла доследны характар, была накіравана на пошук больш эфектыўных форм павышэння кваліфікацыі кіруючых школ у сучасных умовах. Вынікі яе атрымалі станоўчую адзінку ў рэспубліцы, на аснове якой кафедра рыхтуе брашуру «Аб павышэнні эфектыўнасці работы дырэктара школы».

Наогул патрэбна сказаць, што ў кафедры вырысцоўваецца навуковае аблічча: члены яе ў асноўным працуюць над пашырэннем даследавання і яе праблемы педагогікі вуні, у прыватнасці, праблемы актывізацыі самастойнай работы студэнтаў. Так, дацэнт Я. І. Балашоў, старшы выкладчык В. І. Філічава, выкладчык Г. А. Гудзілін распрацоўваюць тэму «Фарміраванне ў студэнтаў навыкаў выхаваўчай работы з вучнямі». Тэма гэта ўключана ў план лабараторыі педагогікі вуні Мінскага педагагічнага інстытута імя А. М. Горкага. Выкладчык А. В. Саннікава заканчвае кандыдацкую дысертацыю па ваенна-патрыятычнаму выхаванню. Значная з'ява ў развіцці педагагічнай

думкі стала кніга І. Ф. Харламова «Тэорія і практыка вяртання», рэцэнзію на якую ўжо друкавала наша газета.

Значную работу праводзіць кафедра з студэнтамі. Новай формай з'яўляецца правядзенне не толькі студэнцкіх вечараў, але і навуковых студэнцкіх канферэнцый у сувязі з чытаемымі курсамі педагогікі, псіхалогіі і гісторыі педагогікі. Толькі ў мінулым навучальным годзе былі праведзены наступныя студэнцкія канферэнцыі: «Заканамернасці пазнавальнай дзейнасці студэнтаў па засваенню вучэбнага матэрыялу» (дацэнт І. Ф. Харламаў і Я. І. Балашоў), «Як развіваць сваю памяць» (дацэнт К. А. Камісарчык і выкладчык В. Ф. Брань), «Крытыка сучасных педагагічных тэорый» (дацэнт М. Ф. Лозьбень і выкладчык Г. А. Гудзілін). Правядзенне такіх канферэнцый актывізуе вучэбную работу студэнтаў і павышае выхаваўчае значэнне чытаемых курсаў. Дарэчы будзе заўважыць, што гэта новаз'яўленне цалкам належыць кафедрі.

У гэтым годзе кафедра педагогікі і псіхалогіі скандэнтроўвае ўвагу на аказанні дапамогі куратарам універсітэта па выхаванню студэнтаў і палашэнню вучэбнай работы студэнтаў-першакурснікаў. Так, выкладчык В. Ф. Дзянісав, старшы выкладчык В. І. Філічава, дацэнт Я. І. Балашоў выступаць перад першакурснікамі з лекцыямі «Як арганізаваць сваю вучэбную работу».

Абмеркаваныя пытанні сведчаць аб тым, што камуністычныя кафедры педагогікі і псіхалогіі стаяць на вышэйшым узроўні, пастаўленыя Камуністычнай партыяй і Саветам уладам перад вышэйшай школай.

В. МІКАЛАЕВ,
наш кар.

ГОМЕЛЬСКИ УНИВЕРСИТЕТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЕКТАРАТА, КАМИТЕТА ЛКСМБ, ПРАФКОМА
І МЯСЦКОМА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАВНАГА УНИВЕРСИТЕТА

№ 26 (122)

Субота, 23 верасня 1972 г.

Год выдання 4-ты

Цана 2 кап.

У ПАРТКОМЕ

На чарговым пасяджэнні партыйнага камітэта, якое адбылося 18 верасня, быў заслухан і абмеркаван шэраг арганізацыйных пытанняў.

Аб рэкамендацыі Вучонаму савету універсітэта да абрання на вакантныя пасады прафесарска-выкладчыцкага саставу членаў парткома праінфармаваў прарэктар па вучэбнай рабоце, дацэнт Д. А. Лявончанка.

Прарэктар па навуковай рабоце, прафесар М. В. Навуцель расказаў аб плане правядзення тэарэтычнай канферэнцыі, прысвечанай 50-годдзю ўтварэння ССРСР.

Была зацверджана камісія па замяшчэнню на вакантныя пасады прафесарска-выкладчыцкага саставу універсітэта.

Аб гатоўнасці да работы народнага універсітэта педагагічных ведаў расказаў

М. І. Вайткевіч. Старшынёй савета народнага універсітэта педагагічных ведаў зацверджан кандыдат педагагічных навук, дацэнт І. Ф. Харламаў.

Быў таксама зацверджан графік правядзення справаздачна-выбарчых сходаў у партыйных групам і партыйных арганізацыях.

На партыйным камітэце прысутнічалі інструктар абкома КПБ тав. А. І. Кавалёў і сакратар Чыгуначнага райкома КПБ тав. Е. А. Паўлаў.

ВУЧОНЫ САВЕТ

19 верасня адбылося чарговае пасяджэнне Вучонага савета універсітэта.

Аб рэалізацыі Пастановы ЦК КПСС і Савета Міністраў ССРСР «Аб мерах па далейшаму ўдасканаленню вышэйшай адукацыі ў краіне» далажыў

рэктар універсітэта, акадэмік АН БССР, дотар тэхнічных навук, прафесар У. А. Белы.

Вучоны савет заслухаў інфармацыю прарэктара па вучэбнай рабоце, кандыдата філалагічных навук, дацэнта Д. А. Лявончанкі аб зацвяр-

джэнні плана Вучонага савета універсітэта на I семестр 1972—1973 навучальнага года.

Была абрана камісія па замяшчэнню пасады прафесарска-выкладчыцкага саставу.

Вучоны савет абраў таксама па конкурсу на замяшчэнне вакантных пасады дацэнтаў, старшых выкладчыкаў, выкладчыкаў і асістэнтаў на кафедры універсітэта.

У МЯСЦОВЫМ КАМИТЕТЕ

18 верасня адбылося пашыранае пасяджэнне мясцовага камітэта універсітэта. На яго былі запрошаны старшыні прафсаюзных бюро факультэтаў, прафсаюзныя арганізатары падраздзяленняў ГДУ.

Мясцовы камітэт абмеркаваў важныя пытанні.

Аб ходзе капітальнага і бягучага рамонту карпусоў і інтэрнатаў універсітэта і іх падрыхтоўцы да новага 1972—73 навучальнага года мясцкомму далажыў прарэктар ГДУ па адміністрацыйна-гаспадарчай рабоце У. А. Шаўчэнка.

Вынікам летняй вытворчай практыкі студэнтаў у 1971—72 навучальным годзе было прысвечана паведамленне загадчыцы вытворчай практыкі Ю. Д. Алейнік.

Старшыні прафсаюзных бюро факультэтаў і падраздзяленняў універсітэта далажылі аб ходзе выканання прафсаюзаўнага бюджэта за восем месяцаў 1972 года.

Па ўсіх разгледжаных пытаннях мясцовы камітэт прыняў адпаведныя рашэнні.

ТЫДЗЕНЬ ЛІТАРАТУР
НАРОДАУ ССРСР
У БЕЛАРУСІ

З 12 па 17 верасня ў нашай краіне праводзіўся тыдзень літаратуры народаў ССРСР, прысвечаны 50-годдзю ўтварэння Саюза ССРСР. Група пісьменнікаў-удзельнікаў Тыдня пабывала і на ардэнаноснай Гомельшчыне. А 15 верасня літаратары сустрэліся са студэнтамі і прафесарска-выкладчыцкім саставам нашага універсітэта.

Гэтага святочнага, радаснага дня студэнты універсітэта чакалі з неадрашчым. Сустрэчы

НАС АБ'ЯДНАЛА ЛЕНІНА ІМЯ

з пісьменнікамі заўсёды былі хваляючымі і прыемнымі.

...У фак універсітэта — не дзе ўпасці яблыку. Па-святочнаму апраўтаны хлопцы і дзяўчаты купляць розную літаратуру, дзе арганізаваны кніжны кірмаш — продаж. Тут можна знайсці з новымі выданнямі пісьменнікаў братніх рэспублік, беларускіх, у прыватнасці, землякоў-гамельчан Міколы Гроднева, былых студэнтаў Гомельскага педінстытута, на базе якога створаны універсітэт, дзяр. выд. пр. заікаў і паэтаў Івана Шамя-

кіна, Кастуся Кірвані, Міхася Даўдзілі, Паўлюка Пранузы. ...Шырокай ракой цячэ ў акадэмію залу моладзь, дзе павіна адбыцца сустрэча з пісьменнікамі. У зале нісць доўзунг: «Свадэчна вітаем пісьменнікаў братніх рэспублік!» На сцэнах — сцягі ўсіх саюзных рэспублік. Радасныя, лунсавыя гаворкі, разнакаляровае не падобнае адно на другое адзенне студэнтаў — усё гэта робіць акадэмію залу незвычайна даўноснай, спраўды святочнай у поўным сэнсе слова.

І вось на сцэну выходзяць

Пісьменнікі У. Бешлягэ,
І. Сварнык, Т. Шамячэў
і У. Жукаў сярод студэнтаў

яны, віноўнікі гэтай урачыста-сці — група пісьменнікаў, удзельнікаў тыдня літаратуры народаў ССРСР у Беларусі.

Зала ўстае. Пад бурныя апладысменты і аванды некалькіх юнакоў і дзяўчат прыпадняецца да стала, за якім размясціліся літаратары, букеты яркіх крывантэм, цюльпанаў... У зале доўга не сціхаюць удзячныя апладысменты, адрасаваныя гэтым літаратарам.

Кніга — самы лепшы сябра савецкага чалавека. Хто не захапіўся раманами Міхала Шалахава ці сказам Івана Шамякіна? Савецкая літаратура мацнела і развілася разам з

(Заканчэнне на стар. 2.)

ТЫДЗЕНЬ ЛІТАТУРЫ
НАРОДАУ СССР
У БЕЛАРУСІ

НАС АБ'ЯДНАЛА ЛЕНІНА ІМЯ

(Заканчэнне.
Пачатак на стар. 1.)

Сюзам Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік. Творчасць пісьменнікаў народаў СССР, звязаныя ў жыватворны паток адзінай савецкай літаратуры, стала надзейнай зброяй Камуністычнай партыі ў гістарычнай справе будаўніцтва камунізму, выхаванні чалавека новага грамадства.

Сустрэчу з пісьменнікамі адкрывае прарэктар універсітэта Д. А. Лявончанка. Ён гаворыць пра садружнасць літаратуры народаў СССР, пра поспехі пісьменнікаў усіх саюзных рэспублік.

— Лепшыя творы, народжаныя на мове любога народа краіны, хутка становяцца здабыткам усіх савецкіх людзей. Наша краіна можа служыць яркім прыкладам таму, што толькі за 25 пасляваеннага гадоў у Беларусі перакладзены на родную мову з моў народаў СССР 2,759 кніг агульным тыражом 96,3 мільёна экзэмпляраў!

— Выдаваемая літаратура больш чым на 70 мовах народаў СССР, — гэта вястух сапраўды новага, перадавога, — сказаў у сваім выступленні кіраўнік пісьменніцкай арганіза-

— У нашым кулямётным узводзе было многа беларусаў. Некаторыя з іх, на жаль, не вярнуліся з вайны... Яны мне часта сняцца...

...У 1944 годзе я расстаўся з сябрам Анатолям Кажушковым Усю вайну, — расказвае паэт, — мы служылі ў адным батальёне. Сам Анатоль (яму было 23 гады) — беларус, а мне тады стукнула 20. Мы разам хадзілі на адказныя заданні. Скончылася вайна і сябры раз'ехаліся. І вось праз 28 гадоў я адшукаў свайго былога сябра — цяпер выкладчыка гісторыі БДУ імя Леніна, кандыдата гістарычных навук Анатоля Кажушкова. Пра такую сустрэчу не забудзеш! Затым Уладзімір Жукаў чытае свае вершы. У прыціхшую залу льецца чароўная музыка паэзіі. Гучаць узнёслыя, высокага грамадзянскага пафасу лірычныя радкі вершаў:

Не солгу, не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

Не скажу, што не прыкінуся,

З прывітальным словам выступае беларускі пісьменнік Павел Кавалёў.

хай дадому вярнецца.

За жыццё жыццё аддаюць.

Гэта знае мая Радзіма —

За жыццё жыццё аддаюць.

Жыць іншым —

немагчыма.

Студэнты доўга апладыскавалі

паэту за вершы «Роздум»,

«Паэт», «Я», «Адзіналіцца»,

«Дарогія сябры!» — сказаў

у заключэнне Р. Тармола. —

Вы ўсе такія маладыя, з маладым

камсамольскім запалам. Глядаш на вас,

дастойную змену, — душа радуецца. Нам

прыемна сярод вас.

...Пасля далёкага пройдзенага

шляху мы, прыязнацца, таміліся.

Але дзякуючы вам, зараз адчуваем

сябе вельмі добра. А стому як

рукой знілі!

На трыбуне кіргізскі пісьменнік

Толён Шамшыёў:

— У Беларусі ўсюды нас сустракалі

як родных сяброў. Мы бачылі

вялікія поспехі ў Беларусі, якая

адзінай савецкай сям'ёй ідзе

вялікім шляхам ажыццяўлення

камуністычнага будаўніцтва. Мы

жывем далёка ад Беларусі, але, як

кажуць, адлегласць дружбы не перашкода.

Кіргізы чытаюць на сваёй роднай

мове творы братніх савецкіх літаратур,

у тым ліку і беларускіх паэтаў і

празаікаў: Якуба Коласа, Максіма

Танка, Івана Шамякіна і многіх іншых.

З цікавасцю, прыхільна ўспрынялі

прэсутыя і апавяданні літоўскага

пісьменніка Уладася Даўгартаса. Ён

гаварыў таксама аб непарыўным адзістве

братніх літаратур.

— Прыемна, што чытачам

братняй Беларусі, як і іншым рэспублік

знаёмы імёны Крыс-

ціонаса Данелайціса, Эдуардаса Межэлайціса, Антанаса Венцловы і іншых пісьменнікаў, што літоўскае літаратурнае слова

Свае творы чытае украінец Іван Сварнык.

нарыстаецца папулярнасцю ў вашай краіне. Сярод пісьменнікаў, якія прыехалі на сустрэчу, былі і былыя рабочыя заводу «Гомсельмаш» — цяпер беларускі

паэт Браніслаў Спрычан. Вершы, якія ён чытаў, насычаны ўслаўленнем рабочага чалавека, цеснай дружбы народаў.

— Можна з упэўненасцю сказаць, што літаратурнае свята, прысвечанае 50-годдзю ўтварэння Савецкага Саюза, паслужыць справе збліжэння братніх літаратур, — гэта пасланец цёплай, сонечнай вінаграднай Малдавіі — пісьменнік Уладзімір Бешлягэ.

Пад дружбы апладысменты ён прачытаў цэлы цыкл сваіх апавяданняў.

Ад імя студэнтаў і выкладчыкаў Ларыса Бандарэнка — студэнтка эканамічнага факультэта — шыра падзякавала гасцей за іх выступленні, пажадала новых творчых поспехаў на літаратурнай ніве.

— Да новых сустрэч, сябры!

Сустрэча заканчваецца. Бурнымі працяглымі апладысментамі студэнты дзякуюць пісьменнікаў за такую добрую і прыемную сустрэчу, а шматлікія аматары літаратуры «атакавалі» гасцей — Уладзіміра Жукава, Івана Сварныка, Толёна Шамшыёва, каб атрымаць аўтографі.

Сустрэча пазнаёміла і парадніла з літаратарамі Кіргізіі, Малдавіі, Украіны.

Наш выдатны празаік Кузьма Чорны пісаў, што нельга жыць без дружбы ні ў няшчасці, ні ў радасці, што дружба ёсць вялікая справа. А з гэтым нельга не згадзіцца.

М. ДАНИЛЕНКА,
студэнт 1 курса гісторыка-філалагічнага факультэта.

На трыбуне — рускі паэт Уладзімір Жукаў.

ый Павел Кавалёў. — Нас аб'яднала Леніна імя. Чытаючы лепшыя творы братняй літаратуры мы пазнаем яе багаці. Пісьменнік падкрэслівае, што свайго росквіту, беларуская літаратура дасягнула дзякуючы ўзаемазвязі з усімі брацкімі літаратурамі, заснаванымі на добрым творчым узаемаўплыве, абмене вопытам, справядлівай і добразычлівай крытыцы.

Няхай жыве братняя моцная дружба! Няхай жа яна прыносіць новы плён!

— Дружба робіць нас яшчэ мацнейшымі, — такімі словамі закончыў сваё выступленне Павел Кавалёў.

Затым выступаюць госці. Першае слова даецца прадстаўніку вялікага рускага народа — паэту Уладзіміру Жукаву.

Ён успамінае суровыя гады Вялікай Айчыннай...

Уважліва слухалі студэнты выступленні гасцей. Многачасна было ля кніжнага стала.

ДА 50-ГОДДЗЯ УТВАРЭННЯ СССР

У НЕПАРУШНЫМ БРАТЭРСТВЕ

Малдаўская Савецкая Сацыялістычная Рэспубліка

ЛІЧБЫ І ФАКТЫ

Малдаўская ССР займае плошчу 33,7 тыс. кв. км. Яе насельніцтва па стане на 1 студзеня 1972 года складала 3.669 тыс. чалавек.

Ад імпарту латат і кос у дарэвалюцыйны час да вытворчасці трактараў і складанейшых электратэхнічных прыбораў — такі эканамічны ўзлёт Малдавіі.

За гэтую пцігодку ў сталіцы рэспублікі — Кішынёве прадстаіць пабудавана амаль у пўтара раза больш жылля, чым за папярэднія пяць гадоў. Па сутнасці справы ў межах гэтага года з'явіцца новы, роўны па жыллоўнай плошчы Кішынёў 1962 года.

Малдавія з'яўляецца адным з буйнейшых вытворцаў рэзінкі і пастаўшчыкоў у іншыя раёны краіны свежай садавіны і агародніны, прадуктаў іх перапрацоўкі і кансерваў, цукру, раслінных і эфірных маслаў.

У рэспубліцы прадуе каля 70 навуковых устаноў, 6 тыс. навуковых работнікаў і сярод іх — больш трэці — кандыдаты і доктары навук.

У Малдаўскай ССР больш 12 тысяч дзяцей атрымалі адукацыю ў музычную і мастацкую адукацыю. Удзельніцаў мастацкай самадзейнасці налічваецца 200 тысяч чалавек.

«Толькі Камуністычная партыя, якая выказвае надзею на інтарэсы рабочага класа, усіх працоўных, праводзіць ленинскую нацыянальную палітыку, магла згуртаваць усе нацыі і народнасці ў адзінае інтэрнацыянальнае братства і накіраваць іх намаганні на стварэнне новага грамадства».

(З Пастаяноў ЦК КПСС «Аб падрыхтоўцы да 50-годдзя ўтварэння СССР»).

РАЗВІВАЕЦЦА ЭКАНОМІКА

У яркім сузор'і савецкіх рэспублік ідзе насустрэчу паўстагоддоваму юбілею СССР Савецкая Малдавія — дзецішка ленинскай нацыянальнай палітыкі Камуністычнай партыі.

Для малдаўскага народа, як і для усіх іншых народаў-братоў, утварэнне Саюза ССР з'явілася адным з рашаючых фактараў, якія забяспечылі спрыяльныя ўмовы для перабудовы жыцця па сацыялістычных асновах, для ўздыму эканомікі і культуры.

У дасавецкі перыяд край гэты быў адной з адсталых еўрапейскіх ускраін царскай Расіі. Народ у пераважнай большасці свайго быў неписьменным. Прамысловы патэнцыял, нават на талыхніх узвышэннях, быў крайне слабым. Сельская гаспадарка вялася прымітыўна...

Ужо да 1940 года аб'ём прамысловай вытворчасці Малдаўскай Аўтаномнай ССР, утворанай у 1924 годзе на левабярэжжы Днястра, узрос у параўнанні з 1913 годам у 33,2 раза. Карэньныя змены адбыліся ў малдаўскай вёсцы.

Зусім па-іншаму склаўся лёс працоўнага народа Бесарабіі,

якая была гвалтоўна адторгнута ў пачатку 1918 года малдаўскай Румыніяй ад малдой Рэспублікі Саветаў. Акупанты расфаўрыравалі буржуазна-памешчыцкія парадкі. Сяляне пазбыліся большай часткі зямлі, атрыманай у выніку перамогі Вялікага Кастрычніка. Такое становішча працягвалася амаль да аб'яднання малдаўскага народа і паследаваўшага ў тутым часе пераўтварэння Малдаўскай ССР у саюзную рэспубліку.

Пры пастаяннай і бескарывай дапамозе народаў краіны працоўныя Малдавіі з году ў год павялічвалі тэмпы развіцця эканомікі. У індустрыяльнае аблчча сённяшняй Малдавіі часткова шчодрой душы і таленту ўклали ўсе брацкія народы. І гэты бескарывы ўклад яшчэ больш цэментавалі дружбу. Росквіт Савецкай Малдавіі — вынік сумеснай барацьбы і працы усіх брацкіх народаў нашай шматнацыянальнай Радзімы.

Плошча Перамогі. Фотахроніка ТАСС.

ВЕРНУТАЯ ПЕСНЯ

«Гэта магчыма толькі ў вашай краіне!... Такія словы не раз даводзіліся чуць народнай артыстыцы СССР Марыі Бешу ў час яе зарубежных паездак. Людзі з капіталістычнага свету не перастаюць здзіўляцца лёсу малдаўскай дзяўчыны з слянянскага сям'і, якая стала адной з лепшых оперных спявачак свету».

Так, Марыю Бешу ведае свет. Слава пра яе панеслася па свету з таго 1967 года, калі яна перамагла на міжнародным конкурсе ў Японіі. Салістка

Малдаўскага тэатра оперы і балету была прызнана лепшай выканаўцай партыі Чыо-Чыо-Сан. А з ёю ж сапернічалі 39 спявачак з 24 краін! Марыя Бешу ніколі не развітваецца з народнай песняй. Імяна песня прывяла яе, удзельніцу мастацкай самадзейнасці, на прафесіянальную сцэну.

На шаўковым камбіназе ў горадзе Бендэры каля 1500 камсамольцаў. Юнакі і дзяўчаты дабіваюцца не толькі высокіх паказчыкаў у працы, яны актыўныя ў грамадскіх жыцці. Любіць тут выступленні ансамбля «Прыпенні», удзельніцай якой з'яўляецца камсамольца.

НА ЗДЫМКУ: салістка ансамбля ткачыца Вера Шпак. Фотахроніка ТАСС.

БАГАТЫ КРАЙ

На дзяржаўным гербе Малдаўскай ССР каласы пшаніцы і пачаткі кукурузы пераплятаюцца з ялівай галінкай і гронкай вінаграду. Сады і вінаграднікі — сімвал рэспублікі, яе горадасці, багатае і слава.

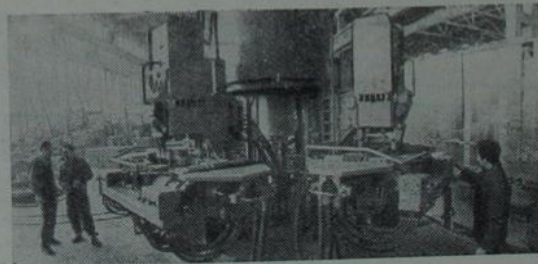
Калгасы і саўгасы Малдавіі маюць самую буйную ў краіне масвы садоў і вінаграднікаў. У першым годзе гэтай пяцігодкі малдаўскія вінаградары дабіліся небывалага поспеху — яны вырабілі звыш 1200 тысяч тон ягад.

Сярод складаных поспеху ў гэтай галіне трэба было б наваць канцэнтрацыю плантацыяў у вялікіх прамысловых масвах.

У пладаводстве асноўным напрамам з'яўляецца пасадка карлікавых дрэў па ўшчыльна-

наму спосабу і фарміроўкаю іх па тыпу пальметы. Звыш тысячы гектараў пальметных садоў закладзена ў саўгасе «Прут», які збірае па 100 — 120 цэнтнераў яблык з гектара. Створан мінкалагасны сад на беразе Днястра, плошча якога перавысць пяць тысяч гектараў. Гэта — перспектыўны шлях інтэнсіфікацыі галіны, галоўная перавага якой заключаецца ў тым, што на гектары размяшчаецца ў два — тры разы больш дрэў, поўнае пладанаішэнне ў іх наступае на пяць гадоў раней, а ўраджай садавіны на гектары дасягаюць 400 — 500 цэнтнераў.

Да 1975 года валавую вытворчасць вінаграду ў Малдавіі намечана дасягнуць да 1700 тысяч тон, а садавіны — да мільяна тон.

Прадукцыя тыраспальскага заводу ліцейных машын імя С. М. Кірава накіроўваецца па ўсе саюзныя рэспублікі. Аўтаматычныя лініі для ліцця па мадэлях пасяхова працуюць на Горкаўскім і Маскоўскім аўтамабільных заводах, Волгаградскім і Мінскім трактарных.

На здымку: высокапрадукцыйная машына дакладнага ліцця тармажных дыскаў гатова для адпраўкі.

МАЕ БРАТЫ ПА КЛАСУ

У кожнага ёсць любімая прафесія. Я, напрыклад, не мыслію сабе нікім іншым, як токарам. Ускі раз, калі вяртаючыся з водпуску, падыходжу да свайго станка, мяне ахоплівае хваляванне: я адразу ўспамінаю чалавек, які адыграў рашаючую ролю ў маім лёсе...

Яго зваўць Мікалай Іванавіч Яфімаў. У мінусі — рабочы, франтавік, ён вызваліў маю рэспубліку ад фашысцкіх захопнікаў і потым пасяліўся ў нашым краі. Імяна гэты чалавек прывіў мне любоў да такарнай справы, дапамог знайсці сваё месца ў радах малодага рабочага класа Малдавіі. І не толькі я, Ваня Плячынцэ, Міша Плугар і многія іншыя сталючкі нашага заводу, сустракаючыся з дзядзем Колемам, гавораць яму: «Мултэмескі!» — «Дзякуй», па-малдаўску.

Праект нашага заводу ў лічаныя месяцы распрацавалі і прыслалі нам маскоўскія інжынеры. З РСФСР і Украіны прыбылі эшалоны са станкамі, чыгуном, бронзай, пратакам. З заводаў Урала і Сібіры пры-

халі кадравыя рабочыя. Удзень і ўначы, змяняючы адзін аднаго, працавалі на ўзвыздзенні першага ў Кішынёве прамысловага прадпрыемства — помпавага заводу — малдаване, рускія, украінцы, беларусы, гагаўзы.

Я раскавааю аб сваім заводзе таму, што яго гісторыя — гэта гісторыя развіцця і становлення новай для майей рэспублікі галіны — машынабудавання. Лічбы... Як часта за ім хаваюцца дзіўныя справы. Падумаць жа толькі, нашы артызніцкія электрапомпы толькі ў гэтым годзе будуць падаваць на палі, адгонныя машыны, фермы, у гарадскія і сельскія жыллыя дамы да мільёна кубаметраў вады ў гадзіну.

У дзевятай пяцігодцы нам прадстаіць пабудавана новыя заводы, у два з лішнім раза павялічыць выпуск прадукцыі. І мы гэта зробім абавязкова. Парукай таму — узаемадамога народаў СССР. Сардэчнае «Мултэмескі», нашы браты па класу!

Токар Ф. ТАТАРУ.

Малдаўскі аграрнічы саўгас — тэхнікум імя Ленина размяшчан у паўночнай частцы Бельскага стану ў сілье Цаўле Давідоўскага раёна. Гэтая навуцальная ўстанова новага тыпу. Разам з моладдзю тут

вучацца і людзі, якія прайшлі вялікую практыку работы ў полі.

НА ЗДЫМКУ: будучыя аграрныя знаёмцыца з асновамі пчалаводства. Фотахроніка ТАСС.

НАЙТАНЧЭЙШЫ ПРОВАД

Спосаб вытворчасці найтанчэйшага літага эмаліраванага проваду прапанавалі інжынеры Кішынёўскага навукова-даследчага інстытута электрапрыборабудавання. Дыяметр такой ніткі разам з ізаляцыяй складае чатыры мікрона, дванаццаць тысяч кіламетраў яе важаць усяго адзін кілаграм.

Высокая электраправоднасць новага вырабу забяспечвае яму шырокае выкарыстанне ў прыборабудаванні, радыётэхніцы, радыёэлектроніцы. Гібкасць эмаліраванай ніткі такая, што яе можна наматваць нават на каркасы дыяметра 20 — 30 мікрон.

КІШЫНЁУ.

(Кар. ТАСС).

В. К. Лізуной—50 год

27-га верасня 1972 года дацэнт кафедры грамадзянскай абароны Валіціна Канстанцінаўна Лізуной спаўняеца 50 год.

Валіціна Канстанцінаўна на радзіла ў сядле Нярасавы Бажэнаўскага раёна Сьвярдлоўскай вобласці ў сям'і рабочага-шахцёра.

З дзяціных год яна марыла прысвяціць сваё жыццё ахове здароўя людзей. І гэта мара

здзейснілася — у 1946 годзе В. К. Лізунова скончыла Сьвярдлоўскі дзяржаўны медыцынскі інстытут. Пасля заканчэння інстытута яна займаецца практычнай дзейнасцю ў органах аховы здароўя, працавала галоўным эпідэміёлагам раёна, галоўным дзяржаўным санітарным інспектарам горада, намеснікам галоўнага ўрача гарадской дзіцячай бальніцы, намеснікам галоўнага ўрача абласной клінічнай дзіцячай бальніцы.

У 1953 годзе В. К. Лізунова

была прынята ў члены КПСС. У 1962 годзе Валіціна Канстанцінаўна выбіраецца асістэнтам кафедры педыятрыі Гродзенскага медыцынскага інстытута, а з 1970 года яна — дацэнт кафедры грамадзянскай абароны Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта.

Знаходзячыся на практычнай медыцынскай рабоце, В. К. Лі-

зунова паспяхова спалучала арганізацыйную дзейнасць з навуковай. Пад кіраўніцтвам тагачаснага педагога — вучонага Міхаіла Пятровіча Шайбана яна напісала і паспяхова абараніла ў 1969 годзе дысертацыю на атрыманне вучонай ступені кандыдата медыцынскіх навук «Калій і натрыў у сьвятравым крыўлі нопанароджаных у першыя дні жыцця і іх маці ў другім перыядзе родаў».

Навуковыя адшукванні Валіціны Канстанцінаўны накіраваны на вырашэнне актуальных праблем аховы здароўя. У апублікаваных 20 навуковых работах разглядаюцца пытанні абмену рэчываў у нованароджаных у норме і паталогіі і іх маці ў другім перыядзе родаў.

Наш юбіляр добра падрыхтаваны педагог, на высокім тэарэтычным і метадычным узроўні чытае лекцыі і праводзіць практычныя заняткі са студэнтамі па медыцынскай падрыхтоўцы. Валіціна Канстанцінаўна ініцыятыўная і энергічная, актыўна ўдзельні-

чае ў грамадскім жыцці ўніверсітэта, з'яўляецца куратарам групы.

Калегі і таварышны па рабоце Валіціны Канстанцінаўны горада вышуюць яе з шчырым сэрцам і жадаюць добрага здароўя, далейшых творчых поспехаў у навуцы і ў выхаванні маладых спецыялістаў.

В. ПАЛТАРАЦКІ,
партгрупорг кафедры
грамадзянскай абароны.

ПАТРЫЯТЫЧНАЯ СПРАВА

Усямернае развіццё матэрыяльна-тэхнічнай базы абароннага таварыства з'яўляецца важнейшай умовай дастойнага выканання тых задач, якія пастаўлены перад ДТСААФ партыяй і ўрадам. Адною з асноўных крыніц дадатковага фінансавання абарона-масавай і спартыўнай работы з'яўляюцца даходы ад латары ДТСААФ.

Латарэі ДТСААФ карыстаюцца срод прцоўных няэменным поспехам. Іх папулярнасць тлумачыцца не толькі матэрыяльнай зацікаўленасцю грамадзян, але, галоўным чынам, жадааннем сабраць людзей прыняць несапрадны ўдзел ва ўмацаванні абароназдольнасці краіны.

За апошнія гады на даходы ад латары ДТСААФ пабудаваны сотні дамоў ваенна-тэхнічнага навуачання, вучэбных будынкаў для клубаў па ваенна-тэхнічных видах спорту.

Актыўны ўдзел у гэтай патрыятычнай справе прымаюць студэнты і супрацоўнікі ўніверсітэта. Семья латары ДТСААФ перага выпуску была рэалізавана ва ўніверсітэце на суму 2,200 рублёў. Лепшымі распускоўнікамі былі Мікалай Сцепаўнюк, Мікалай Дайнека, Аляксандр Філіпаў, Ларыса Дусанава, Аляксандр Война, Мікалай Келасеў, Павел Канцавой, Вера Генаш.

У нас з'явілася магчымасць укладваць дадатковыя сродкі на абсталяванне тыра, што дазволіць пярвічнай арганізацыі ДТСААФ у новым навучальным годзе мець сваю вучэбную базу.

Многія ўдзельнікі розьгрышу латары з'явіліся ўладальнікамі шчаслівых білетаў. У першым выпуску на ўніверсітэце выйшла шэсць рэчывы 1 185 грашовых выйгрышаў. Усяго на суму больш як 700 рублёў. Уладальнікам найбольш буйнага выйгрышу (лодчыны матэр «Салют» — 110 рублёў) стаў студэнт біёлагагаванага факультэта Уладзімір Фядосікаў.

У цяперашні час ва ўніверсітэце распаўсюджваецца 7-я латарэя другога выпуску. Гэта работа праводзіцца пад кіраўніцтвам партыйных арганізацый факультэтаў і кафедр у цесным кантакце з прафсаюзнымі і камсамоўскімі арганізацыямі. Камітэт пярвічнай арганізацыі ДТСААФ ўніверсітэта заклікае прафесарска-выкладчыцкі састаў, студэнтаў і супрацоўнікаў ўніверсітэта прыняць актыўны ўдзел у набыцці білетаў сёмай латарэі ДТСААФ другога выпуску. Унісем дастойны ўклад ва ўмацаванне вучэбна-матэрыяльнай базы ДТСААФ.

П. ЖУКАЎ,
старшыня камітэта
ДТСААФ ГДУ.

Здымкі, змешчаныя ў нумары, арабій А. Руданка.

Рэдактар **М. ВОІНАЎ.**

НАТАТКІ З ПРАКТЫКІ У ГЛЫБІНЮ СТАГОДДЗЯЎ

ваны Віцебск?» — спытала Люда Князева, як толькі мы прыехалі. Вось што скажаў у адказ на гэта пытанне Г. В. Штыхаў: «Сярод гісторыкаў наконт гэтага няма адзінай думкі. Годам заснавання таго ці іншага горада звычайна лічыцца год, пад якім гэты горад упамінаецца ў летапісу. Многія лічаць такой датай 1021 год, калі Яраслаў Мудры перамог полацкага князя Брачыслава, пра што расказваецца ў Сафійскім І летапісу. У іншых крыніцах ёсць больш раннія даты, але гэтыя крыніцы адносяцца да пазнейшых часоў. Асаблівую цікавасць выклікае паведамленне віцебскага летапісу, спісанага ў 1760 годзе Сцяпанам Аверкам, дзе гаворыцца, што княгіня Вольга ўлетку 974 года пасля перамогі над іцвягамі і печанегамі пераправілася з войскам цераз

раку Дзвіну і заснавала драўляны замак назваўшы яго ад ракі Віцьбы — Віцебскам. Здавалася б, ёсць такая дата. Але, як высветлілася, княгіня Вольга памёрла ў 969, значыць яна не магла быць у Віцебску ў 974 годзе. Аднак такая важная крыніца, як «Повесть временных лет» гаворыць аб похадзе Вольгі на поўнач у 6455 (947) годзе.

Супаставіўшы ўсе гэтыя звесткі, гісторыкі прыйшлі да вываду, што перапісчык летапісу ў XVIII стагоддзі пры перакладзе старажытнага летапісання «ад стварэння свету» (6455 год) на сучаснае атрымаў правільную лічбу 947, але, перапісваючыся, памыліўся, памяняўшы 4 і 7 месцамі. Так атрымалася дата 974. Гэты вывад пацвярджаецца і археалагічнымі раскопкімі, якія выявілі кераміку дзесятага стагоддзя. Такім чы-

нам, ёсць падставы лічыць, што Віцебск — горад з 1000-гадовым мінулым. Мэта цяперашніх раскопак — знайсці новыя доказы гэтага факта».

І так, мы знаходзімся там, дзе некалі высадзіліся княгіня Вольга са сваімі дружыннікамі, унізе пад намі бягуць імклівыя хвалі Дзвіны, па якой плылі яе чаўны, той самай Дзвіны, якая была часткай легендарнага шляху «З варагаў у грэкі».

Я гляджу на ўсхваляванія твары Славы Завадзіча, Вікі Каролік, Люды Бахаравай, Наташы Кобрын, Валерыя Кацуры і іншых. Іх вочы гараць жадааннем хутэй пачаць раскопкі хутэй самім заглянуць у глыбіню стагоддзяў.

У. БАГАМОЛЬНІКАЎ,
лабарант Полацка-Віцебскага атрада Беларускай археалагічнай экспедыцыі, студэнт гісторыка-філалагічнага факультэта.
(Працяг будзе).

830 год... Такі ўзрост нашага горада. Стагоддзі гісторыі — яго біяграфія. Гомель старажытны, але гэтага не скажаш, глядзячы на яго прамыя і шырокія вуліцы, прасторныя праспекты і плошчы, на яго зялёнае ўзбране.

Родны Гомель маладзее, расце ў вышыню і пашырае свае межы. Працягваецца яго гісторыя.

На здымку: адзін з новых мікрараёнаў горада.

УВАГА!

УВАГА!

УВАГА!

Праводзіцца падпіска на шматтыражную газету
«ГОМЕЛЬСКІ УНІВЕРСІТЭТ»

Падпісаная дана на навучальны год — 90 капеек.

Прымаяцца толькі гадавая падпіска.

Падпіску сярод выкладчыкаў, рабочых і служачых ўніверсітэта праводзіць упаўнаважаныя на падпіску на пералічаны друк, у студэнцкіх групках — камсоргі. Атрыманьні ад падпісчыкаў грошы здаюцца ў касу ўніверсітэта.

Таварышы студэнты, выкладчыкі, рабочыя і служачыя Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта! Выпісвайце і чытайце нашу газету!